

Ali KARAÖBA

Uşak Milletvekili

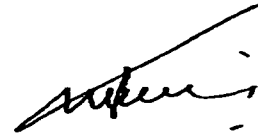
Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim.

13/03/2026

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAÖBA

Uşak Milletvekili

Türkiye’de milyonlarca vatandaşımız çok ağır geçim sıkıntısı yaşarken; çayın en temel ve kültürel tüketim maddelerinden biri olduğu, günde yüz milyonlarca bardak çay içilen bir ülkede ÇAYKUR’un Türkiye Varlık Fonu’na devrinden sonra sürekli tartışmalı bir mali tabloyla gündeme gelmesi kamuoyu vicdanını derinden yaralamaktadır. ÇAYKUR’un Varlık Fonu’na devrinden önce 2015’te 22,7 milyon TL, 2016’da ise 82,1 milyon TL kâr ettiği; 5 Şubat 2017 tarihli Bakanlar Kurulu kararıyla Türkiye Varlık Fonu’na devredildikten sonra ise özellikle 2017 sonrasındaki yıllarda zarar açıklamaya başladığı kamuya açık kaynaklara yansımıştır

Benzer biçimde, büyük bir “yerli ve milli” sanayi projesi olarak sunulan TOGG’un da ciddi zarar ettiği görülmektedir. Kamuoyuna yansıyan 2025 finansal sonuçlara göre TOGG’un 2024 yılında 13,75 milyar TL, 2025 yılında ise 14,61 milyar TL zarar ettiği, iki yıllık toplam zararın yaklaşık 28 milyar TL’ye ulaştığı ileri sürülmektedir. Böyle bir tablo, kamuoyuna başarı hikâyesi olarak anlatılan projelerin mali sürdürülebilirliğinin ve kamuya yükünün açıklığa kavuşturulmasını zorunlu kılmaktadır.

Öte yandan piyasayı dengelemek, üreticiyi ve tüketiciyi korumak iddiasıyla büyütülen Tarım Kredi Kooperatif Marketleri'nin de 2025 yılını 4,7 milyar TL zararla kapattığı, teknik iflas noktasına gelmemesi için Merkez Birliği tarafından 4 milyar TL sermaye avansı verildiği kamuoyuna yansımıştır. Enflasyonu frenlemek ve uygun fiyatlı gıda sağlamak amacıyla kurulduğu söylenen bir yapının bu denli büyük bir zararla karşı karşıya kalması, yönetim anlayışının ve mali denetimin ağır biçimde sorgulanmasını gerektirmektedir. Bir tarafta çay üreticisinin emeği, diğer tarafta sanayi yatırımı diye sunulan projeler, öbür tarafta çiftçinin ve tüketicinin umudu olan kooperatif yapıları zarar üstüne zarar yazarken; iktidara yakın şirketlerin ve belirli çevrelerin büyümeye devam etmesi, kamu kaynaklarının kimler lehine kullanıldığı konusu önemlidir. Bu tablo, Türkiye Varlık Fonu'nun kuruluş gerekçesi, yönetim modeli, hesap verebilirliği ve kamu şirketleri üzerindeki etkisinin yeniden tartışılmasını zorunlu kılmaktadır. Bu bağlamda,

1- ÇAYKUR'un Türkiye Varlık Fonu'na devredilmeden önceki son 10 yıldaki kâr/zarar tutarları ile devredildikten sonraki her yıl için kâr/zarar tutarları ve oranları nedir? Türkiye Varlık Fonu'na devredilen şirketlerin mali performansının bağımsız ve şeffaf biçimde denetlenmesi için hangi mekanizmalar işletilmektedir?

2- ÇAYKUR'un Türkiye Varlık Fonu'na devrinden sonra borçluluk, finansman giderleri ve faaliyet kârlılığı hangi yıllarda nasıl değişmiştir? Bu bozulmanın temel nedenleri nelerdir?

3- Kamuoyuna yansıyan, TOGG'un 2024 ve 2025 yıllarında açıkladığı zarar tutarları doğru mudur? Doğruysa bu zararların kalem kalem gerekçesi nedir?

4- Tarım Kredi Kooperatif Marketleri'nin 2025 yılında 4,7 milyar TL zarar ettiği ve teknik iflası önlemek amacıyla 4 milyar TL sermaye avansı verilmesinin sebebi ve amacı nedir?

5- ÇAYKUR, TOGG ve Tarım Kredi Kooperatif Marketleri için son 5 yılda kamu bütçesinden, kamu bankalarından, Türkiye Varlık Fonu kaynaklarından veya sermaye avansı benzeri mekanizmalarla aktarılan toplam kaynak tutarı ne kadardır?

7- ÇAYKUR, TOGG ve Tarım Kredi Kooperatif Marketleri'nde ortaya çıkan zararlar nedeniyle herhangi bir idari inceleme, teftiş veya sorumluluk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

8- Kamu şirketleri ve kamu destekli projeler zarar ederken, iktidara yakın özel şirketlerin aynı dönemde yüksek kârlılık göstermesine ilişkin kamuoyunda oluşan kayırmacılık algısını gidermek için Cumhurbaşkanlığı tarafından herhangi bir şeffaflık ve hesap verme adımı atılacak mıdır?